

R O M Â N I A
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
Secția de Contencios Administrativ și Fiscal

Decizia nr. 4294/2010

Pronunțată în ședință publică, astăzi 13 octombrie 2010.

Asupra recursului de față;

Din examinarea lucrarilor din dosar, constată următoarele:

Prin sentința civilă nr. 14/CA din 18 ianuarie 2010 Curtea de Apel Iași, secția de contencios administrativ și fiscal a admis contestația formulată de reclamanta I.C. și a anulat actul de constatare din 14 septembrie 2009 emis de A.N.I., obligând părâta la plata sumei de 25.000 RON cu titlu de daune morale, precum și a sumei de 1.500 RON cheltuieli de judecată.

Pentru a pronunța această soluție instanța de fond a reținut următoarele:

La data de 02 martie 2009, părâta a fost sesizată de către Instituția Prefectului Județului Iași, cu privire la o posibilă stare de incompatibilitate în care se afla reclamanta I.C., în dubla sa calitate de funcționar public, respectiv director executiv al Direcției Juridice din cadrul Instituției Prefectului Județului Iași, și totodată de asociat unic și administrator al Societății Profesionale de Consilieri Juridici C.C. SRL Iași, cu sediul în Mun. Iași, firmă aflată în stare de lichidare.

Instanța de fond a statuat că sesizarea formulată de Instituția Prefectului Județului Iași nu îndeplinește condițiile impuse de art. 20 alin. (1) și (2) din H.G. nr. 1344/2007, deoarece are un caracter comun și nu individual, nu descrie fapta și nici data săvârșirii acesteia, iar referitor la legalitatea actului administrativ a cărui anulare se solicită a reținut că încalcă două principii de drept, și anume acela al dreptului la apărare și principiul imparțialității prevăzut de dispozițiile art. 13 și 14 din Legea nr. 144/2007.

S-a menționat faptul că este adevărat că reclamanta a înființat în anul 2005, potrivit Legii și Statutului consilierilor juridici, societatea profesională în discuție, însă această societate nu a avut nici o activitate, nu a încasat nici o sumă de bani, nu a eliberat nici o chitanță, motiv pentru care nici nu a întocmit vreodată și nu a depus bilanțul, ceea ce a determinat O.R.C. să ceară dizolvarea, măsură care s-a și dispus prin sentință comercială devenită irevocabilă la data când reclamanta a dat declarația de avere pe care părâta o încriminează. În acest fel, reclamanta nu a putut să dețină efectiv funcția, să desfășoare efectiv vreo activitate și să realizeze venituri în cadrul acestei societăți, care nu a funcționat nici un moment.

A mai reținut instanța de fond că, sub aspect obiectiv, legea nu sancționează simpla „înființare” sau „constituire” de către funcționarul public a unei unități comerciale ori cu scop lucrativ, ci „detinerea de funcții” și „desfășurarea de activități” într-o asemenea unitate, ceea ce nu e posibil decât în etapa de funcționare a respectivei unități, funcționare care, în spătă, nu a avut loc, iar, sub aspect subiectiv, că reclamanta nu a avut intenția de a realiza o situație de incompatibilitate, ci intenția de a-și crea o garanție că, în cazul încetării funcției publice, va avea alternativa imediată a unui loc de muncă.

În ceea ce privește cererea pentru daune morale, instanța a reținut că aceasta este fondată, deoarece în toată perioada începând cu luna martie 2009 și până în prezent reclamanta, împreună cu întreaga familie, a fost supusă unei presiuni și traume morale deosebite, a suferit oprobriul public nemeritat în presă, internet, al cetățenilor și chiar al enoriașilor soțului său preot, care a și decedat în luna iunie 2009 și datorită acestei atmosfere creată în jurul reclamantei de declanșarea anchetei pentru o presupusă stare de incompatibilitate.

În acest sens, având în vedere motivele de fapt ale reclamantei, cât și practica C.E.D.O., părâta a fost obligată la plata sumei de 25.000 RON cu titlu de daune morale.

Împotriva acestei hotărâri, părâta A.N.I. a declarat recurs, criticând-o pentru nelegalitate și netemeinicie, fiind invocate motivele de casare prevăzute de art. 304 pct. 8, pct. 9 și art. 304¹ C. proc. civ. și susținând în esență următoarele:

- instanța de fond a aplicat greșit textele de lege privind starea de incompatibilitate – art. 94 alin. (1) și (2) din Legea nr. 161/2003 cu modificările și completările ulterioare și art. 56 alin. (1) și (2) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul

funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare, fiind cert stabilit că în perioada 17 ianuarie 2006 – 18 iunie 2008, prin deținerea simultană a funcțiilor publice de consilier juridic – șef serviciu și director executiv la Instituția Prefectului Județului Iași, cât și a calității de asociat unic, administrator al Societății Profesionale de Consilieri Juridici – C.C. SRL, intimata-reclamantă s-a aflat în stare de incompatibilitate;

- intimata- reclamantă a deținut funcția de administrator într-o societate comercială, înființată în baza Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată cu modificările și completările ulterioare (având natură lucrativă) și nu în baza O.G. nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări prin Legea nr. 246/2005, cu modificările și completările ulterioare;

- textul legii nr. 161/2003 cu modificările și completările ulterioare sancționează „deținerea de funcții”, în stabilirea stării de incompatibilitate, pentru că aceasta creează oportunitatea în orice moment, ca funcționarul public să desfășoare activitate în numele societății comerciale, aspect generator al situației de incompatibilitate.

Din momentul în care intimata-reclamantă a fost numită într-o funcție publică la Instituția Prefectului Județului Iași, aceasta avea obligația să renunțe la calitatea de administrator al societății.

- în mod greșit instanța de fond a acordat daune morale în lipsa unor probe temeinice, care să certific e suferința și umiliința pricinuită intimatelor – reclamante, precum și legătura de cauzalitate dintre prejudiciu și actul de constatare.

Se solicită admiterea recursului și modificarea în totalitate a sentinței recurate în sensul respingerii acțiunii ca neîntemeiată.

Intimata-reclamantă a depus întâmpinare, solicitând respingerea recursului ca nefondat și menținerea sentinței instanței de fond ca legală și temeinică.

Recursul este fondat, astfel că în baza art. 312 C. proc. civ. urmează a fi admis potrivit considerentelor ce urmează.

Actul de constatare întocmit la data de 3 august 2009 de către A.N.I. – Inspectia de Integritate, stabilește că intimata – reclamantă î.C., în perioada 17 ianuarie 2006 -18 iunie 2008, s-a aflat în stare de incompatibilitate, deținând cu încălcarea dispozițiilor legale, funcțiile publice de consilier juridic, șef serviciu și director executiv la Instituția Prefectului Județului Iași și calitățile de asociat unic și administrator al Societății Profesionale de Consilieri Juridici – C.C. SRL Iași, potrivit art. 94 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției.

Starea de incompatibilitate a intimatelor-părâte a început la data de 17 ianuarie 2006, când prin Ordinul nr. 19 din 17 ianuarie 2006 al Prefectului Județului Iași a fost numită în funcția publică de consilier juridic la Instituția Prefectului Județului Iași, la acel moment sus-numita deținând și calitatea de asociat unic și administrator al Societății Profesionale de Consilieri Juridici – C.C. SRL Iași, calitate ce o deține din data de 14 mai 2005 când a fost înființată societatea.

Conform art. 56 alin. (1) și (2) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici „calitatea de funcționar public este incompatibilă cu orice altă funcție publică, cu excepția calității de cadre didactice și nu pot deține funcții în regiile autonome, societățile comerciale, ori în alte unități cu scop lucrativ”.

Contra celor susținute prin sentință de către instanța de fond, se observă că textul de lege, atunci când definește starea de incompatibilitate, se referă la faptul că persoanele vizate „nu pot deține funcții în regiile autonome, societățile comerciale ori în alte unități cu scop lucrativ”, sancționând chiar și simpla „deținere de funcții”.

Deținerea de funcții astfel cum corect susține recurrenta-părâță creează oportunitatea în orice moment, ca funcționarul public să desfășoare activități în cadrul societății comerciale, acest aspect fiind unul generator al unei situații de incompatibilitate.

Societatea profesională de consilieri juridici, al cărei asociat unic și administrator era intimata-reclamantă este neîndoitelnic o formă a „unității cu scop lucrativ”, scopul acesteia fiind acela de a desfășura activități lucrative remunerate.

Faptul că începând cu luna iunie 2008, societatea se afla în lichidare judiciară nu are relevanță, întrucât de la data când a fost numită consilier juridic și până la numirea lichidatorului judiciar, intimata-reclamantă nu a întreprins demersuri pentru a ieși din starea de incompatibilitate și nu a menționat acest aspect nici în declarația de interes depusă la 26 mai 2008.

Potrivit art. 94 alin. (1) din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparentei în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției „calitatea de funcționar public este incompatibilă cu orice altă funcție publică decât cea în care a fost numit, precum și cu funcția de demnitate publică, iar alin. (2) lit. c) din același text precizează că „funcționarii publici nu pot deține alte funcții și nu pot desfășura alte activități remunerate sau neremunerate, în cadrul regiilor autonome, societăților comerciale ori în alte unități cu scop lucrativ, din sectorul public sau privat, în cadrul unei asociații familiale sau ca persoană fizică autorizată”.

Așadar, numai printr-o interpretare greșită a actului juridic dedus judecății și printr-o aplicare greșită a textelor de lege care reglementează starea de incompatibilitate instanța de fond a ajuns la concluzia că trebuie anulat actul administrativ atacat.

Instanța de fond a procedat greșit și atunci când a apreciat că intimata-reclamantă nu a avut intenția de a realiza o situație de incompatibilitate, ci a dorit să-și creeze o garanție a unui loc de muncă în cazul închirierii funcției publice.

Astfel de măsuri de preventie pe care intimata-reclamantă a înțeles să le ia nu trebuie totuși să intre în conflict cu legislația în vigoare care reglementează strict regulile ce trebuie respectate pentru a nu se crea starea de incompatibilitate.

Pentru toate aceste considerente, constatănd că instanța de fond a pronunțat o soluție cu aplicarea greșită a legii, recursul formulat de părăța A.N.I. se privește ca fondat și în baza art. 312 C. proc. civ. urmează a fi admis iar sentința modificată în tot în sensul respingerii ca neîntemeiată a acțiunii formulată de reclamantă.

Respingerea întrutotul a acțiunii vizează și daunele morale solicitate de intimata-reclamantă, acest aspect nemaifiind analizat în cadrul motivelor de recurs.

PENTRU ACESTE MOTIVE

ÎN NUMELE LEGII

D E C I D E

Admite recursul declarat de A.N.I. împotriva sentinței nr. 14/CA din 18 ianuarie 2010 a Curții de Apel Iași, secția de contencios administrativ și fiscal.

Modifică în tot sentința atacată, în sensul că respinge ca neîntemeiată acțiunea formulată de reclamantă.

Irevocabilă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi 13 octombrie 2010.

